

érzésem szerint, az özvegy paraszt és a végül mérget ivó, félnótás nő esete már kevésbé, mert nincs kidolgozva, nyers marad.

E tévéjátékok és filmek láttán azt mondhatjuk, az idei szemle színvonalas volt, sikeresebb produkciók születtek, mint az elmúlt években. Minden dráma, legyen az történeti vagy mai tárgyú, részint tartalmazta szellemi, gondolkozás-, életmódbeli s viselkedési normáinkat is. Többé-kevésbé biztos kézzel készült művek kerültek közönség elé, ami nem is kis eredmény.

BORDÁS Győző

R Á D I Ó

DON JUAN UTOLSÓ KALANDJA

Könnyed, esetleg kimondottan groteszk művekről szólva marcona kritikusok számtalan esetben felróják a komoly, mélyenszántó mondani-való hiányát. Meglehet, hogy igénytelen vagyok, de néha kimondottan szeretem a semmi különöset nem mondó, ám annál ötletgazdagabb, leleményesebb, nyelvi játékokat. Szeretem például Karinthy és Kosztolányi költői bolondozásait, játékos sorait. Hiába, alkalmanként még a legnagyobb írók is szeretnek játszani, és ez, úgy hiszem, megbocsátható.

A fentiek szellemében tehát nem a mélyenszántó gondolatok tobzódását hiányolom Kopeczky László *Don Juan utolsó kalandja* című, rádióra átdolgozott verses komédiájából, noha ez is hiányzik belőle, hanem azt, hogy a cselekménye is meglehetősen soványka, megkockázathatnánk azt is, hogy enyhén bárgyú, vagy közönséges.

Félreértés ne essék, ez a Don Juan, azzal a Don Juannal nem áll rokonságban. Abban az ember felfedezni vél némi dinamikát és rendkívüliséget, sőt kétségtelen bizonyos nagysága is, amely a körülményektől függően rokon- vagy ellenszenvet vált ki belőlünk. Nos, ez a Don Juan az a köztudatban élő Don Juan, aki foglalkozására és emberi magatartására nézve is kizárólag a szoknyapeccsére van berendezkedve. Különben éppenséggel szánalmas és pipogya, s tulajdonképpen a

Don Juan utolsó kalandja. Kopeczky László verses komédiája. Rádióra átdolgozta és rendezte: Solymosy Ottó. Szereplők: dr. Galba: Sinkó László, Hircan: Márton András, Oiselle: Olábföldi Éva, Fülöp Zsigmond, Kautzky József, Mihályi Győző, Kállai Ferenc, Timár Béla, Váradi Hédi, Bencze Ilona, Zolnai Zsuzsa, Timár Éva és Don Juan szerepében Tahi Tóth László. Hangfelvétel: Varga Károly, Nyíró Zsuzsa. A rendező munkatársa: Meszéna Mariann. Zenei munkatárs: Troszt Margit. Dramaturg: Sumonyi Papp Zoltán. Zeneszerző: Novák János.

személye nem is túl lényeges a darabban. Tehát a műfaji meghatározás (verses komédia) ismeretében „vesszük a lapot”.

A bonyodalom akkor kezdődik s (ott is végződik), amikor a férfi éppen azt veszíti el egy falánk fehérchseléd álnok tette következményeként, ami férfivá teszi. És megindul az elveszett férfiasság utáni hajsza. A bonyodalmakban, sőt eltúlzott bonyodalmakban gazdag hajsza.

A témában tájékozatlan hallgatóra mindez talán a meglepetés erejével hat. Szerez nekik néhány vidám percet is, sőt a malackodást remélők sem maradtak éhkoppon. Csakhogy még ez sem tudta leplezni a csináltságot. A darab helyzetei nem magától értetődőek, s a darab fordulatai, meglepetései után a hallgató nem érzi, hogy ennek éppen így kell történnie. A kezdésből még csak az derül ki, hogy „pikáns” témáról lesz szó. Azután bonyolódnak a dolgok, s némi kitérő után a cselekmény egyenesen halad a végkifejlet felé, miközben a vége előtt még egy tévedésen alapuló vígjátéki helyzet is adódik. Ebből a vázlatból, persze, nem derül ki, de aki hallgatta a hangjátékot, tudja, hogy bőven akadnak benne elnagyolt, kidolgozatlan részek.

Mégis, aki végighallgatta e verses komédia mindkét részét, alapjában véve jól szórakozhatott. Mert a rádióműsor készítői nemcsak a téma pajzánságával voltak tisztában, hanem a hangjátékírás nehéz mesterségének játékszabályaival is. Mert az „eszmei tanulság” ugyan olyan messze esik ettől a darabtól, mint Makó Jeruzsálemtől, mégis lekötött bennünket ez a picit ostoba csevegés. Ha olvasom, bizonyára félrelököm az egészet. Ám a rendező és a felvétel készítői s nem utolsósorban a szereplők összekacsintottak az íróval és a darabból sikerült, ha nem is fergeteges, de szórakoztató komédiát faragni. Mindehhez számottevően hozzájárult Novák János zeneszerző és Troszt Margit zenei munkatárs is. A zene ugyanis mindig csak a megfelelő pillanatban szólal meg, de akkor rendkívül hatásosan. A darab készítői jobb ügyhöz méltó buzgalommal törekedtek arra, hogy ebből maximálisan kiaknázzanak minden lehetőséget, és ez, valljuk meg, sikerült is. A közreműködők, természetesen a színészek is, sokat segítettek abban, hogy a nem is olyan csattanós végső csattanó is csattanjon. A színészek pontosan ráéreztek, milyen előadási modor és hangzás kell ide. Beszédükkel jótékonyan elfedték a szöveg nyelvezetének helyenkénti halványosságait, s végső soron jól elszórakoztattak. A hallgató pedig ezért is hálás.

P. NÁRAY Éva